

Zasady wystawiania i realizacji recept - Stan na 01.04.2020

Nowelizacje prawa farmaceutycznego wprowadzone *ustawą o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem rozwiązań w obszarze e-zdrowia* DzU 2019 poz. 1590, art. 4 [dalej nazwana **I**] oraz *o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* DzU 2020 poz. 567, art. 5 [dalej **II**]) wprowadziły wiele istotnych zmian dotyczących recept. Poniższe opracowanie ma być kompendium, które umożliwia odnalezienie się w bieżących przepisach.

Ponieważ nie ma jeszcze ujednoliconego tekstu prawa farmaceutycznego, w opracowaniu znajdują się skróty odsyłające do jednej lub drugiej ustawy zmieniającej treść PF.

TERMIN WAŻNOŚCI RECEPTY [ustawa I]

- Recepta papierowa i elektroniczna ważne są 30 dni od daty wystawienia lub daty realizacji od....
- Recepta elektroniczna może być ważna 365 dni, jeśli wystawiający dokona stosownej adnotacji (np. *ważna do ...., ważna 365 dni*); **ważność recepty elektronicznej nie może przyjmować innych wartości niż 30 lub 365 dni, jeśli lekarz zaznaczył inaczej – recepta jest ważna 30 dni.**

Wyjątki:

- antybiotyki do użytku wewnętrznego i parenteralnego – 7 dni;
- import docelowy (**tylko papierowa**) i produkty immunologiczne wytwarzane indywidualnie dla pacjenta – 120 dni;
- **narkotyki – 30 dni (nie mogą być to recepty z odroczonym terminem realizacji)** **nawet jeśli lekarz wystawi receptę roczną i tak należy ją zrealizować w ciągu 30 dni.**
- **psychotropy – 30 dni, nawet jeśli jest wpisana data realizacji od, to termin i tak liczymy od daty wystawienia;** data realizacji od określa pierwszy dzień, w którym pacjent może zrealizować receptę; **nawet jeśli lekarz wystawi receptę roczną, to i tak jest ważna tylko 30 dni.**

ILOŚĆ LEKU NA JEDNEJ RECEPCIE [ustawa I]

Lekarz –

podane dawkowanie:

- rec. elektroniczna – 365 dni kuracji;
- rec. papierowa – 120 dni kuracji;
- podwójna ilość leku recepturowego, a w przypadku maści kremów, żeli, past do stosowania na skórę – dziesięciokrotna.

brak dawkowania (niezależnie od formy recepty): dwa najmniejsze opakowania w wykazach leków refundowanych lub zarejestrowanych.

Wyjątki (niezależnie od formy recepty):

- narkotyki (I-N, II-P) – na 90 dni kuracji;
- psychotropy (II-N, III-P i IV-P) – 360 dni kuracji, jednorazowo można wydać na 180 dni.

Przepisana ilość leku narkotycznego lub psychotropowego **musi zostać wydana w ciągu 30 dni od daty wystawienia**.

Pielęgniarka/farmaceuta -

podane dawkowanie:

- rec. elektroniczna – 180 dni kuracji
- rec. papierowa – 120 dni kuracji
- środek antykoncepcyjny – 60 dni kuracji wyłącznie w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego
- lek recepturowy wyłącznie na zasadach kontynuacji ordynacji lekarskiej bez substancji bardzo silnie działających, psychotropowych i odurzających;

brak dawkowania: dwa najmniejsze opakowania w wykazach leków refundowanych lub zarejestrowanych.

W przypadku **recept elektronicznych jednorazowo pacjent może otrzymać** ilość potrzebną **na 180 dni kuracji**. Jeśli pacjent nie zgłosi się do apteki w ciągu pierwszych 30 dni, przepada mu ilość leku na ten okres (obliczona według podanego dawkowania); po wykupieniu pierwszego opakowania pacjent realizuje resztę w dowolnym okresie, byle w czasie ważności recepty.

RECEPTY KONTYNUOWANE [ustawa I]

Lekarz – 12 recept **w postaci papierowej** na następujące po sobie okresy stosowania nieprzekraczające łącznie 360 dni.

Pielęgniarka/farmaceuta - 4 recepty **w postaci papierowej** na następujące po sobie okresy stosowania nieprzekraczające łącznie 120 dni.

RECEPTY FARMACEUTYCZNE [ustawa II]

Ustawa o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 zmieniała zasadniczo reguły rządzące receptami farmaceutycznymi. Między innymi wprowadziła możliwość wystawiania takich recept dla siebie i rodziny, co więcej, recepty *pro auctore* i *pro familia* są refundowane. W zasadzie recepty te stanowią osobną kategorię, bowiem recepty farmaceutyczne jako takie wystawiane są dla osób innych niż wystawiający albo jego rodzina.

Podsumowanie zmian:

- receptę może wystawić każdy farmaceuta posiadający prawo wykonywania zawodu;
- można ją wystawić w stanie zagrożenia zdrowia pacjenta (było: *nagłego zagrożenia*);
- można na niej przepisać produkty lecznicze o kategorii Rp., wyłączając psychotropy i narkotyki, nie ma ograniczenia wielkości opakowania (było: *jednego najmniejszego dostępnego w aptece opakowania*);
- nie może być receptą z datą realizacji od (?);
- musi zawierać dane pacjenta: imię i nazwisko, adres, pesel oraz szczegółowe uzasadnienie wydania leku;
- ewidencja recept farmaceutycznych obejmuje wyłącznie recepty papierowe.

recepty *pro auctore* i *pro familia*:

- mogą być wystawione dla siebie oraz dla:
  - małżonka;
  - osoby pozostającej we wspólnym pożyciu;
  - rodziców, dziadków, pradziadków, dzieci, wnuków, prawnuków;
  - teściów, zięciów, synowych;
  - rodzeństwa, dzieci rodzeństwa (siostrzenice, bratankowie) oraz rodzeństwa ojca i matki (stryj, stryjenka, wuj, wujenka);
- są refundowane na ogólnych zasadach (nie wiadomo co z S);
- niezależnie od formy są ewidencjonowane osobno, zakres danych wymaganych w ewidencji wymienia 96 ust.4b.

Jednocześnie zlikwidowano prawo do wystawienia odpisu recepty papierowej.

Jak na razie nie ma konkretnych przepisów wykonawczych regulujących szczegółowo wystawianie recept *pro auctore* i *pro familia*. Ponadto pojawiają się wątpliwości dotyczące np. recept dla seniorów 75+ (uprawnienie S), recept na leki recepturowe, wystawiania recept farmaceutycznych na wyroby medyczne (np. paski testowe) i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (mleka i mlekozastępcze). Nie jest też jasne, czy farmaceuta może wstawiać recepty z odroczoną datą realizacji.